

HAFTAYA BAKIŞ

ABD piyasaları...

Geçen hafta ABD’de Fed yetkililerinin açıklamaları yakından takip edildi. Federal Açık Piyasa Komitesi’nin (FOMC) “güvercin” olarak nitelenen üyelerinden biri olan Chicago Fed Başkanı Charles Evans, geçen hafta başında yaptığı konuşmasında 2017’nin geri kalanında faizlerin iki defa daha artırılmasının muhtemel olduğunu belirtti. Para politikası kararının enflasyonun seyri ve Trump’ın uygulayacağı maliye politikalarına bağlı olarak şekilleneceğini açıklayan Evans, Fed’in Haziran ayındaki toplantısına kadar beklemede kalıp verileri izlemeyi sürdüreceğini ifade etti. Benzer şekilde, San Francisco Fed Başkanı John Williams da 2017’de toplam üç ya da dört faiz artırım kararının mantıklı olduğunu; fakat kararın istihdam ve enflasyon verilerine bağlı olacağını dile getirdi. Fed’in 2-3 Mayıs’ta gerçekleştirilecek toplantısında para politikasında değişikliğe gitmesi beklenmezken, Haziran’da faiz artırma ihtimalinin daha yüksek olduğu değerlendiriliyor. ABD piyasalarında takip edilen diğer bir gelişme de Başkan Trump’ın değiştirmeyi taahhüt ettiği sağlık reformu paketine ilişkin Kongre’nin vereceği kararı. Trump’ın göreve başlamasından bu yana Kongre’ye sunduğu ilk büyük yasa tasarısı niteliğinde olan paketin onaylanıp onaylanmaması, Başkan’ın seçim sürecinde verdiği vaatlerin ne ölçüde hayata geçeceğine dair bir ipucu olarak değerlendiriliyordu. Bu çerçevede, Perşembe günü gerçekleştirilmesi beklenen oylamanın Cuma gününe ertelenmesi ve tasarının Cuma günü Kongre’de yeterli desteğin alınamaması nedeniyle geri çekilmesi, Trump’ın vergi indirimi ve regülasyonların gevşetilmesi gibi önümüzdeki dönemde gerçekleştireceğini taahhüt ettiği reformları yakın zamanda hayata geçireceği beklentilerini zayıflattı. Bu hafta, Fed yetkililerinin konuşmaları yakından takip edilmeye devam edilecek.

Siyasi gelişmeler Avrupa’nın gündeminde...

Geçen hafta Avrupa’da siyasi gündem ön plandaydı. İngiltere Başbakanı Theresa May’in Lizbon Anlaşması’nın ilk defa kullanılacak 50. maddesini harekete geçirerek yaklaşık iki yıl sürmesi planlanan Avrupa Birliği’nden (AB) ayrılma sürecini (Brexit) 29 Mart’ta başlatacağı açıklandı. May’in ilk aşamada ayrılık kararını AB’ye resmi olarak sunması sonrasında, AB ülkelerinin Nisan sonunda sürecin başlatılmasıyla ilgili zorunlu bir aşama olarak görülen bir zirve gerçekleştirmesi planlanıyor. Brexit süreci özellikle İngiltere’nin AB ile dış ticareti ve Avrupa vatandaşlarının İngiltere’deki durumuyla ilgili detaylar bakımından piyasalarca yakından takip edilecek.

Öte yandan, Hollanda seçimlerini Başbakan Rutte’nin partisinin kazanması sonrasında Avrupa’da gözler 23 Nisan’da ilk, 7 Mayıs’ta ikinci turu gerçekleştirecek Fransa seçimlerine çevrildi. Geçen hafta Fransa’da ilk kez tüm cumhurbaşkanı adaylarının katıldığı canlı yayın sonrasında yapılan anketlerde bağımsız aday Macron’un öne çıkması euroyu destekledi. Aşırı sağ parti lideri Le Pen’in Cumhurbaşkanlığı seçimlerini kazanması halinde euroyu terk etmek istediği biliniyor.

HAFTALIK VERİLER

	17.Mar	24.Mar	Değişim		17.Mar	24.Mar	Değişim
BIST-100 Endeksi	90.491	90.383	-% 0,1 ▼	EUR/USD	1,0736	1,0797	% 0,6 ▲
2 Yıllık Gösterge Tahvil Faizi	%11,57	%11,50	-7 bp ▼	USD/TL	3,6324	3,6098	-% 0,6 ▼
ABD 10 Yıllık Tahvil Faizi	%2,50	%2,40	-10 bp ▼	EUR/TL	3,9011	3,8982	-% 0,1 ▼
EMBI+ (baz puan)	332	331	-1 bp ▼	Altın (USD/ons)	1.228	1.244	% 1,3 ▲
EMBI+ Türkiye (baz puan)	318	311	-7 bp ▼	Petrol (USD/varil)	50,6	50,2	-% 0,9 ▼

bp: baz puan

Avrupa'da enflasyon...

Avrupa ekonomisine dair açıklanan ekonomik verilerin olumlu seyri Avrupa Merkez Bankası'nın (ECB) önümüzdeki dönemde varlık alım programını azaltabileceği ya da faizleri artırabileceği beklentilerine yol açıyor. Öte yandan, ECB'nin geçen hafta yayımladığı Şubat ayı "Ekonomik Bülten" raporuna göre çekirdek enflasyonun zayıf seyri sebebiyle manşet enflasyonun halen istenilen seviyede olmadığı ifade edilmesi ECB'nin para politikası kararında değişiklik yapacağı beklentilerini baskılıyor. Tüketici enflasyonu Şubat'ta yıllık bazda %2,3 ile 2013 sonundan bu yana ilk defa İngiltere Merkez Bankası'nın hedefi %2'nin üzerine çıkan İngiltere'de de enflasyondaki artışın petrol fiyatları kaynaklı olması yükselişin geçici olabileceği sinyali veriyor.

TCMB, Para Politikası Kurulu toplantı tutanaklarını açıkladı.

Geçen hafta TCMB'nin Para Politikası Kurulu (PPK) toplantı tutanakları açıklandı. Tutanaklara göre, Şubat ayında yıllık bazda %10,13 olan enflasyonda, işlenmemiş gıda fiyatlarındaki oynaklığın, işlenmemiş gıda fiyatlarındaki baz etkisinin ve TL'deki birikimli değer kaybının etkili olduğu belirtildi. Tutanaklarda iç talepteki toparlanmanın zayıf seyrine rağmen AB ülkelerinde artan talebin başta otomotiv sektörü olmak üzere ihracatı desteklediği vurgulandı. Yılın son çeyreğinde çeyreklik bazda ılımlı bir artış kaydeden sanayi üretimindeki söz konusu artışın sektör geneline yayılmadığı ifade edildi. Mart ayındaki toplantısında geç likidite penceresi (GLP) borç verme faiz oranını 75 baz puan artışla %11,75'e yükselten TCMB, toplantı tutanaklarında enflasyon görünümünde belirgin bir iyileşme sağlanana kadar para politikasındaki sıkı duruşu sürdüreceğini belirtti. TCMB, 2017'de iktisadi faaliyetin kademeli ve yavaş biçimde toparlanacağını ifade ederken, küresel ekonomi politikalarına ilişkin belirsizliklere bağlı olarak sermaye akımlarının seyrinin, işgücü piyasasındaki zayıf gidişatın ve döviz kurlarındaki oynaklığın sürmesinin 2017 büyümesini sınırlayacağını öngörüyor.

GLP'deki 75 baz puanlık yükselişin ağırlıklı ortalama fonlama faizine yaklaşık 50 baz puan artış olarak yansıdığı izleniyor. Ağırlıklı ortalama fonlama maliyeti geçen hafta %11,33 ile Ocak 2012'den bu yana en yüksek seviyesine ulaştı.

Yurt içi piyasalar...

Geçen haftaya yükselişle başlayan Borsa İstanbul ilerleyen günlerde küresel piyasalara paralel geriledi. Hafta içinde ABD ve İngiltere'nin Türkiye'nin de dâhil olduğu bazı Orta Doğu ve Kuzey Afrika ülkelerinden yapılan doğrudan uçuşlarda cep telefonundan büyük elektronik cihazların kabinde kullanımıyla ilgili olarak getirdiği kısıtlama, Borsa İstanbul'da havacılık hisselerinin gerilemesinde etkili oldu. Öte yandan, Fed'in faiz artırım kararının beklentiler kadar agresif olmayacağı değerlendirmeleri ve TCMB'nin mevcut parasal sıkılaştırma önlemleriyle USD/TRY'nin hafta içinde 3,58 seviyesine kadar gerilediği gözlemlendi. 2 yıllık gösterge tahvilin faizi de yedi baz puan geriledi. Fed kararı sonrasında TCMB'nin geçen hafta başında döviz cinsi zorunlu karşılıklara, rezerv opsiyonlara ve serbest hesaplara uygulanan gecelik faiz oranını %0,75'ten %1'e yükselttiği gözlemlendi.

Tüketici güven endeksi yükseliyor.

Tüketici güven endeksi Mart ayında %3,2 artışla 67,8'e yükseldi. Genel ekonomik durum beklentisindeki yükseliş ve tasarruf etme ihtimalindeki zayıflamanın endeksteeki artışı desteklediği gözlemlendi. Şubat ayından itibaren beyaz eşya ve mobilya sektörlerinde devam eden vergi indirimlerinin etkisiyle endeksin alt kırılımındaki mevcut dönemin dayanıklı tüketim malı satın almak için uygunluğundaki sert yükseliş dikkat çekti. Öte yandan, Türkiye'de 2016 yılı işsizlik oranı yıllık bazda 0,6 puan artışla %10,9'a yükseldi. İşgücündeki %2,9'luk artışa rağmen işsiz sayısındaki %8,9 yükseliş işsizlik oranının yukarı yönlü hareketinde etkili oldu. İşsiz sayısı yıllık bazda 273 bin kişi artarken, istihdam edilen kişi sayısı da 584 bin kişi yükseldi.

SEKTÖREL GELİŞMELER

Konut sektöründe gelişmeler...

Şubat ayında Türkiye’de konut satışları yıllık bazda %0,2 gerileyerek 101.468 adet oldu. Böylece Ocak-Şubat ayında konut satışları %5,7 yükselmiş oldu. Şubat ayında ipotekli konut satışları %27 artarken, ipotekli satışların toplam satışlar içindeki payı %30’dan %38’e yükseldi. İkinci el konut satışlarındaki %3,6 yükselişe rağmen ilk defa yapılan satışların %4,6 gerilemesi konut satışlarındaki sınırlı gerilemede etkili oldu. Bu dönemde yabancılara yapılan konut satışları ise %17,6 düştü.

Son dönemde konut kredisi faizlerinin ılımlı seyri ve konut sektöründe yapılan vergi indirimleriyle sektördeki canlanmanın sürmesi bekleniyor. Öte yandan, sektörde konut satın almak isteyenlere ve müteahhitlere kolaylık sağlamayı amaçlayan gayrimenkul sertifikalarıyla ilgili gelişmeler yakından takip ediliyor. İlk defa TOKİ öncülüğünde Başakşehir’de inşa edilecek bir proje için gerçekleştirilecek sertifika ihracı için talepler bu hafta toplanacak. 5 Nisan’da Borsa İstanbul’da satışa sunulacak olan ve faizsiz getiri sağlayan gayrimenkul sertifikalarına Körfez ülkelerinden yatırımcıların da ilgi göstermesi bekleniyor.

Otomotiv pazarında 2017’de küçülme beklentisi...

Otomotiv Sanayi Derneği (OSD) tarafından yapılan açıklamaya göre, 2017’de otomotiv üretiminin %11 artarak 1,65 milyon adede ulaşması bekleniyor. İhracatın adet bazında %18 ve değer bazında %13 yükselmesi öngörülürken, yurt içi pazarın %11 daralacağı tahmin ediliyor. 2016 yılında sert bir şekilde yükselen kurla artan ithal araç maliyeti ve tüketici güven endeksinin düşük seyrine rağmen ÖTV artışı beklentisiyle öne çekilen araç talebi yurt içi satışların bir önceki yıla göre aynı kalmasında etkili oldu. Sektör yetkilileri, 2017’de sektörde ivme kaybeden ticari araç kategorisinde araç kiralama izin verilmesini ve park halindeki yaşlı araçlar için hurda araç programının devreye alınmasını gerekli görüyor.

Yenilenebilir Enerji Kaynak Alanlarında ilk ihale gerçekleştirildi.

Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı (ETKB), Türkiye’nin enerji ithalatını azaltmak için elektrik üretiminde kullanılan kaynakların yerli üretimini desteklemeye devam ediyor. Yenilenebilir enerji kaynak alanları (YEKA) projesi çerçevesinde Bakanlık, güneş ve rüzgâr enerjisi santrallerinin kurulumunu ve söz konusu santrallerde kullanılan ekipmanların Türkiye’de üretimini teşvik etmek istiyor. YEKA ihalesinin ilki geçtiğimiz günlerde Konya-Karapınar’da 1.000MW kurulu güce sahip güneş enerjisi santrali kurulumu için gerçekleştirildi. Söz konusu ihale kapsamında, santrale yakın bir alanda kurulacak fabrikada üretilen ekipmanlarla santral kapasitesinin yarısında %60 ve kalan kısmında %70 olmak üzere yerli üretim şart koşuluyor. Kalyon Enerji ve Güney Koreli Hanwha Ortak Girişim Grubu’nun 6,99 USD cent/kwh fiyatla elektrik satışı gerçekleştireceği projede toplam maliyetin yaklaşık 1,3 milyar USD olacağı öngörülüyor.

Ocak’ta doğalgaz tüketimi rekor kırdı.

Soğuk hava şartlarının etkisiyle konutta ısınma amaçlı kullanılan doğalgaza artan talep, geçtiğimiz Ocak ayının aylık bazda ülke genelinde en yüksek doğalgaz tüketiminin gerçekleştiği ay olmasında etkili oldu. Bir önceki yılın Ocak ayına göre %11,2 artan tüketim, aynı dönemde doğalgaz ithalatının da %9,7 yükselmesine neden oldu. Aynı dönemde doğalgaz ihtiyacının karşılanması için spot LNG ithalatındaki %47’lik artış dikkat çekti. Öte yandan, 2016 yılsonunda doğalgaz dağıtılan il sayısının 78’e ulaşmasının ardından bu hafta geriye kalan Artvin, Şırnak ve Hakkâri illeri için dağıtım ihalesi gerçekleştirilmesi planlanıyor. Önümüzdeki iki yıl içerisinde 200-250 yeni ilçeye doğalgaz ulaştırılması için çalışmaların sürmesi hedeflenirken, dağıtım ağının yaygınlaşmasına bağlı olarak tüketimin hız kazanması bekleniyor.

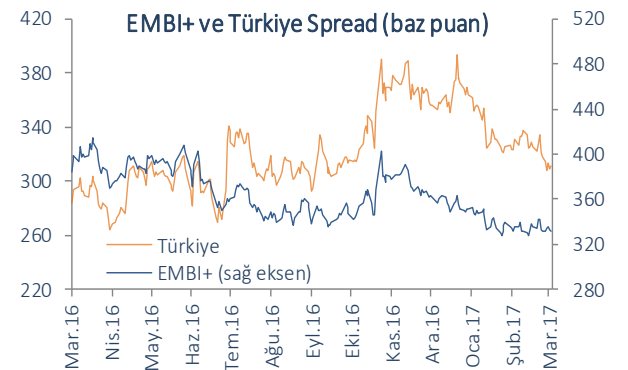
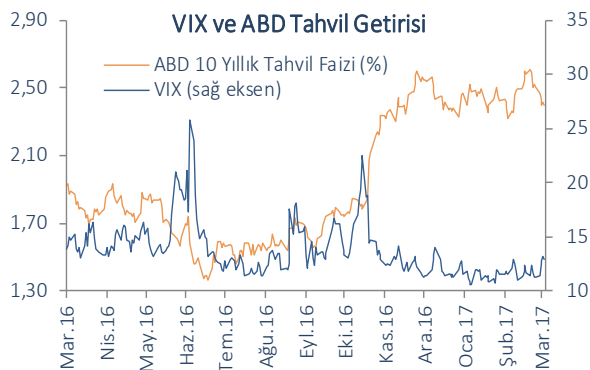
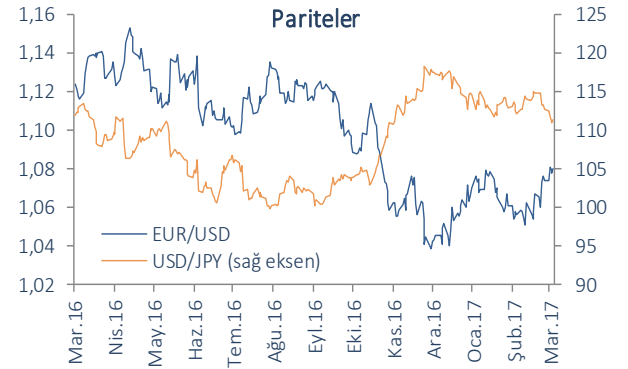
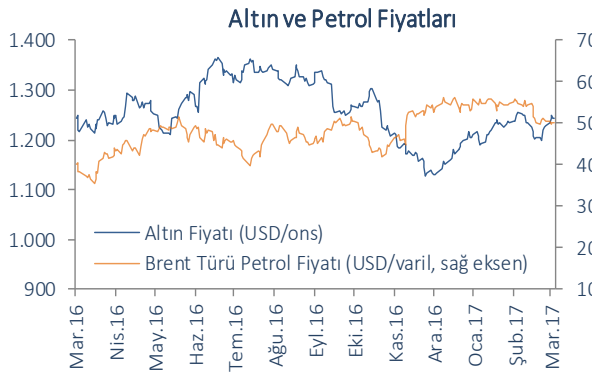
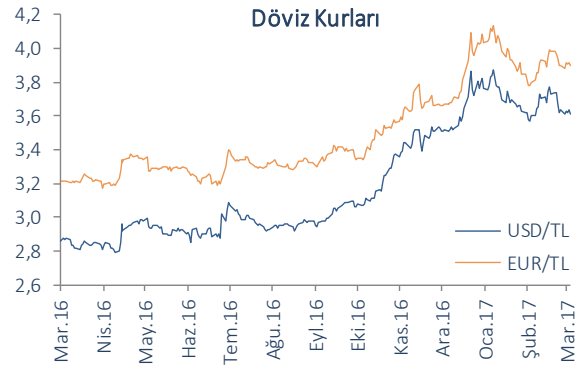
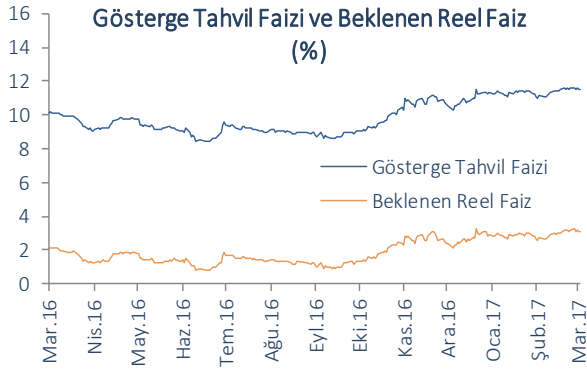
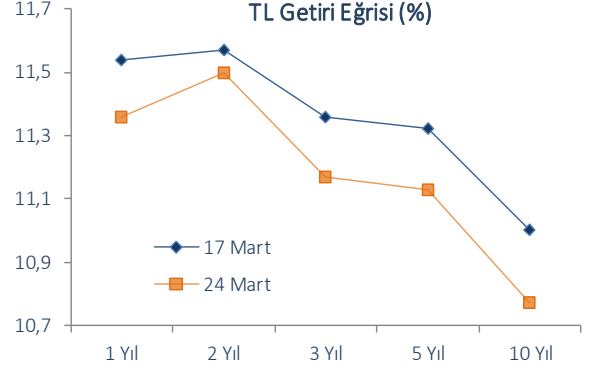
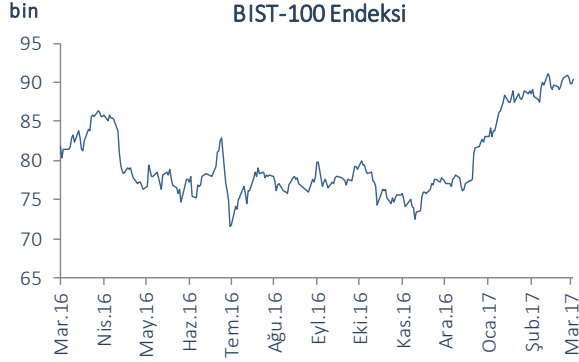
SEKTÖREL GELİŞMELER

Altı ürünün Rusya'dan ithalatına kısıtlama...

Rusya ile bozulan ilişkiler sonrasında Rusya'nın Türkiye'den yaş sebze-meyve ithalatına getirdiği kısıtlamalar, iki ülke arasında ilişkilerin normalleşmesiyle kısmen kaldırılmıştı. Rusya'nın başta domates olmak üzere belirli ürünlerde yaptırım uygulamayı sürdürmesi neticesinde Türkiye'nin de buğday, mısır, ham ayçiçeği yağı, ayçiçeği küspesi, bezelye ve pirinç olmak üzere altı ürünün Rusya'dan ithalatına kısıtlama getireceği ifade ediliyor. Geçen hafta mısır, buğday ve ham ayçiçeği yağının Rusya'dan ithalatına %130 gümrük vergisi uygulanacağı haberlerinin gündemde yer almasıyla ülkeden ithalatın büyük ölçüde durduğu belirtiliyor. Öte yandan, Rusya'dan çoğunluğu Dâhilde İşleme Rejimi (DİR) kapsamında olan söz konusu altı ürünün ithalatının resmi olarak tamamen durması halinde Türkiye'nin yurt içinde ürün tedarikinde sıkıntı yaşayabileceği dile getiriliyor. 2016 yılında Türkiye'nin buğday ithalatının %55'i, ham ayçiçek yağı ithalatının ise %75'i Rusya'dan gerçekleştirildi. Rusya'nın yaptırımları öncesinde Türkiye'nin toplam domates ihracatı içinde Rusya'nın payı yaklaşık %70 seviyesinde bulunuyordu.

PIYASALARDAKİ GELİŞMELER

HAFTALIK VERİ GÜNDEMİ

		Dönemi	Piyasa Beklentisi
27 Mart	TCMB İktisadi Yönelim Anketi ve Reel Kesim Güven Endeksi	Mart	
	TCMB İmalat Sanayi Kapasite Kullanım Oranı	Mart	%75,3
28 Mart	ABD The Conference Board Tüketici Güven Endeksi	Mart	113,5
	ABD Dış Ticaret İstatistikleri (Öncü)	Şubat	-66,5 milyar USD
29 Mart	Hazine İç Borç Ödemesi (1.675 milyon TL)	Mart	
30 Mart	ABD Nihai GSYH Büyüme Verisi	2016 4. Çeyrek	%2,0
31 Mart	TÜİK Dış Ticaret İstatistikleri	Şubat	-3,70 milyar USD
	TÜİK GSYH Büyüme Verisi	2016 4. Çeyrek	%1,9
	ABD Kişisel Tüketim Harcamaları Verisi	Şubat	aylık %0,2
	ABD Kişisel Gelir Verisi	Şubat	aylık %0,4
	ABD Michigan Üniversitesi Tüketici Güven Endeksi	Mart	97,6
	Euro Alanı Tüketici Fiyat Enflasyonu (Öncü)	Mart	%1,8

Türkiye İş Bankası A.Ş. - İktisadi Araştırmalar Bölümü

İzlem Erdem - Bölüm Müdürü
izlem.erdem@isbank.com.tr

Aslı Göksun Şat Sezgin - Uzman
asli.sat@isbank.com.tr

Alper Gürler - Birim Müdürü
alper.gurler@isbank.com.tr

Bora Çevik - Uzman
bora.cevik@isbank.com.tr

H. Erhan Gül - Müdür Yrd.
erhan.gul@isbank.com.tr

Ahmet Aşarkaya - Uzman
ahmet.asarkaya@isbank.com.tr

Dilek Sarsın Kaya - Uzman
dilek.kaya@isbank.com.tr

Ayşe Betül Öztürk - Uzman Yrd.
betul.ozturk@isbank.com.tr

Tüm yayınlarımıza <https://ekonomi.isbank.com.tr> adresinden erişebilirsiniz.

Bu rapor Bankamız uzmanları tarafından güvenilir olduğuna inanılan kamuya açık kaynaklardan elde edilen bilgiler kullanılmak suretiyle, sadece bilgilendirme amacıyla hazırlanmıştır ve hiçbir şekilde finansal enstrümanların alım veya satımı konusunda tavsiye veya finansal danışmanlık hizmeti sağlanması olarak yorumlanmamalıdır. Bu raporda yer verilen görüş ve değerlendirmeler, hiçbir şekilde Türkiye İş Bankası A.Ş.'nin kurumsal yaklaşımını yansıtmamakta olup, raporu kaleme alan uzmanların kişisel görüş ve değerlendirmeleridir. Türkiye İş Bankası A.Ş. bu raporda yer alan bilgi, görüş ve değerlendirmelerin doğru, değişmez ve eksiksiz olması konusunda herhangi bir şekilde garanti vermemektedir. Türkiye İş Bankası A.Ş. bu raporda yer alan bilgilerde herhangi bir bildirimde bulunmaksızın değişiklik yapma hakkına sahiptir. Bu rapor ve içindeki bilgilerin kullanılması nedeniyle doğrudan veya dolaylı olarak oluşacak zararlardan Türkiye İş Bankası A.Ş. hiçbir şekilde sorumluluk kabul etmemektedir.

İşbu rapor üzerinde Bankamızın telif hakkı olup, Bankamızın yazılı izni alınmaksızın herhangi bir kişi tarafından, herhangi bir amaçla, kısmen veya tamamen çoğaltılamaz, dağıtılamaz veya yayımlanamaz. Tüm haklarımız saklıdır.